

Foaia Diecezană

Organul oficial al eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

<p>Prețul abonamentului:</p> <p>Pe un an 240 Lei Pe jumătate de an 120 Lei Pe un pătrar de an 60 Lei Un număr 5 Lei Pentru străinătate pe un an . . . 300 Lei</p>	<p style="text-align: center;">APARE DUMINECA</p> <p>Manuscrisele nu se înapoiază și se adresează redacțiunii „Foaia Diecezană”, iar banii pentru abonamente și inserațiuni se trimit administrațiunii „Tipografia și Librăria Diecezană” în Caransebeș</p>	<p>Prețul inserțiunilor:</p> <p>Pentru publicațiuni oficiale, concursuri edicte etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 120 Lei, până la 200 de cuvinte 180 Lei, de aci în sus 200 Lei</p>
--	--	---

Un răboj nou.

S'au dus clipele, s'au dus ceasurile, săptămânile, lunile și anul întreg, în nouăzeci și nouă de cazuri dintr'o sută, cu plângere și tânguire. Ce roade a așteptat timpul cu frânturile lui dela noi! A dorit mult să ne facă mai treji, mai muncitori, mai cruțatori și mai prevăzători și noi tot cei vechi am rămas.

A dorit timpul să ne facă inima mai simțitoare, mai deschisă și mai veselă, dar zădărnice, fiindcă toate încercările lui de șlefuire a sufletului nostru, care așa de greoi pornește înainte, s'au irosit în van. În casa sufletului nostru a rămas numai mobilierul vechiu și n'a mai venit nici o icoană și nici o scoarță nouă. Înnoirea, reîmprospătarea, înverzirea și dragostea de viață își au capriciul lor și nu-și mută cuiburile vechi.

Colo departe, în sătulețele rupte de lumea mare, undește și cântă vieța. Acolo unde oamenii își fac sfânta cruce când vin la oraș, oamenii au două perechi de ochi; în față cu puterea vizuală mărginită și altă păreche în mijlocul inimii, cu care văd peste țări și mări, peste creste de munte până în nori și în jos, până în măruntaiele pământului. Dovada cea mai bună despre agerimea ochilor interni ai popoului nostru o avem în povestirile lui, în doinele și vorbele lui de duh.

Din căsuțele mici ca niște stupi de albine, au prins chiag cele mai fermecătoare povestiri, despre palate sclipitoare de frumusețe, despre feți frumoși, despre zâne mândre ca soarele, despre păduri cu frunză de aur și nunți împărătești a căror fast și veselie nu le-a putut întrece nici o minunăție de pe fața pământului.

Colo într'o margine de pădure, un cioban care nu cunoaște pe nimeni altul din lumea aceasta decât pe sătenii lui și oile, zămislește câte un cântec admirabil de ocolește lumea în-

treagă. Și lângă un opaiț se află câte un sărăntoc care spune o vorbă de duh și fără de moarte.

Bieții românași fără o para în pungă, călătoresc cu inimile lor alese în lumea întregă și fac întocmai ca albinele, adună tot ce e frumos și dulce. Suntem acolo în satele ascunse, „bătute de Dumnezeu” cum spun cei amărâți, un neam optimist și pornit spre glume și răs. Tragediile groaznice cu sânge și cu foc, pe care le-au făcut alte neamuri, la ai noștri de acolo, de jos și neîntinați sunt ceva necunoscut.

Inima popoului nostru e nobilă și a curățat din calea eroilor săi, toate piedicile; vicleniile smelilor, răutățile mamei pădurii, colții balaurilor, din feții frumoși și zânele mândre tăiate în șapte au făcut iarăși ceva întreg și pe toți eroii, croiți de inimile lui visătoare și călătoare i-a încununat cu deplină fericire.

Nu trece un an, ca lumea uitată de oamenii dela oraș să nu creeze ceva nou, o poveste, un cântec, o snoavă, o vorbă cu vieță de mii de ani și ce pustiu este anul nou la orașe. E fum, e muzică, e vin, e dans, e petrecere zgomotoasă și este o amărăciune de clasa întâi în inima oamenilor care se gândesc că la poverile vechi au să se adauge poveri noi.

Și dacă te uiți bine cu ochii dinlăuntru inimii la oamenii cuprinși de vraja civilizației, cu tristețe trebuie să afli că din sufletele lor lipsește o bucățică și poate cea mai dulce, care a rămas acolo în satele pe care le-au părăsit și unde nu se mai întorc nici de sărbători ca să se odihnească cu adevărat.

Nu este timp și nu este răgaz să se mai gândească oamenii la bucățica de suflet pe care au pierdut-o. Vieța aspră dela oraș le absoarbe și ultimul ban, așa că adio călătorie prin țări streine. Și biete inimi nici ele nu mai pot călători la inimile fraților rămași acasă la coarnele plugului.

Nu mai știe biata inimă strâmtorată, chi-

nuită și urgisită nici o poveste, nici un cântec și nici o snoavă.

Lumea „bătută de Dumnezeu“ la nici un caz nu este acolo unde se mănâcă bine, unde se doarme liniștit și unde curg povestirile și cântecele și acum ca mai înainte.

Ce splendid ar fi dacă de marea zi de Anul nou toți copilașii dela orașe ar năpădi la sate ca să ieie o baie sufletească întăritoare. Să se ieie de mânuțe cu copiii dela sate care sunt mai veseli și să vină la biserică și apoi să mai asculte câte o poveste care este atât de dragă copiilor. Să se mai îmbujoreze la fața de aerul curat și să se hârjonească după tipicul copilăresc cu frațiorii lor cari deabia apucă să se întoarcă dela orașele luminate în sătulețele lor întunecate dar calde și odihnitoare.

De Anul nou când se fac bilanțurile pierderilor și dobânzilor, îmi aduc aminte de călătoriile Domnului nostru Iisus Hristos. Poți ceti de o sută de ori sf. Evanghelii și tot la un punct te oprești. Ce distanță mare a rămas până în sfârșit între Domnul nostru Iisus Hristos și oamenii orașelor. Noi cei ce trăim acum aproape de 2000 ani după Hristos ce balzam de vindecare găsim în cuvintele Lui iar cei ce trăiau în nemijlocita-i apropiere îl huleau. Admirația noastră nu are margini când ne gândim că Hristos a fost înbiat cu demnitatea de împărat și El totuși a aflat mai plăcută societatea ciungilor și orbilor pe care i-a vindecat.

Câtă iubire caldă și fără hotare a răspândit Domnul într-o lume plină de ură și invidie care nu pricepea profunda Lui nobleță ci striga din toate puterile pieptului: „Răstignește-L, răstignește-L!“ Oamenii de prin cele sate L-au urmat și L-au iubit pe Hristos.

Poporul nostru de acolo din infundăturile lumii uitată a fost și este un popor al lui Hristos. Inimile care bat pe acolo nu au fost nici odată inimi oarbe care simt numai ce este în jurul lor, ci ele întotdeauna au răsbătut departe, avântându-se sus de tot ca vulturii și călătorind cu dorințele până în înălțimile cerului și până în adâncimile iadului.

Nici un alt popor nu a cântat mai viu, mai colorat, mai emoționant și mai compătimitor în colindele sale suferințele lui Hristos și ale Maicei Domnului decât Românul de țî se pare că toate întâmplările le-au văzut aieva.

Acest popor în numele credinței lui nu a știut decât să fie îndurător și miluitor.

Lumea ne-a împins cu lăcașurile celor vii și celor morți la margini de codru și în semn de recunoștință nimeni nu l-a cântat și des-

cântat așa de gingaș și așa de artistic ca neamul românesc.

De Anul nou, cine știe, ce ne vor mai hărăzi ursitoarele, dar noi să facem ce face neamul nostru la rădăcina lui: să închidem ochii trupești și să vedem frumos cu ochii inimii.

Dr. Ștefan Cioroianu
protopop.

In pragul Anului Nou.

S'a dus și anul 1940, tot așa de fulgerător cum s'au dus toți anii din viața noastră. Lumea se bucură totdeauna când vine un an nou și dispăre cel vechiu. Dar parecă bucuria aceasta oamenii o așteaptă dela 1941 cum n'au așteptat-o niciodată. An de pace! Dar această pace numai așa ar veni mai repede, dacă toți oamenii s'ar ruga neîncetat cu căldură lui Dumnezeu, pentru izbăvire și pace, care mântuire și pace o râvnesc și o doresc oamenii de pe fața întregului glob pământesc.

Când ne gândim, prin ce-am trecut, parecă ne cuprinde mirarea, cum de am putut să-le ducem toate la sfârșit și n'am pierit.

Am putut să-le ducem toate la bun sfârșit, fiindcă Mântuitorul nostru Iisus Hristos ne arată trereu calea care duce la mântuire și apoi El n'a venit să piardă lumea ci ca să-o mântuiască.

Și cu toate acestea anii trec, cu toate bucuriile și durerile lor, iar peste ei uitarea își așterne veștmântul ei în alb, căci cu anul ce a trecut înseamnă că îmbătrânim și noi și din tot ce a fost nu rămâne decât amintirea unui vis urât. Și dacă din când în când mai căutam să răscolim cenușa trecutului și ne mai amintim de toate, atunci zicem: oh! și prin câte am mai trecut.

Ce va fi în anul 1941? Dumnezeu știe. El știe din veci tot ce va fi cu fiecare din noi. Și atunci e bine, ca această zi de început de an, să fie pentru fiecare din noi o zi de multă rugăciune și credință, pentruca Mântuitorul Iisus să ne aibă în paza sa și în anul ce-l începem.

Deci cum stăm cu toții deabia pe pragul acestui an și după ce în negura vremurilor s'a dus anul 1940, cu toată lumea lui de adânci și dureroase și mari suferinți și atât de puține bucurii și din nepătrunsul viitorului ai venit tu an nou 1941, cu atâtea speranțe de mai bine, dela tine așteaptă oamenii ca să zdrobești cât mai puține inimi, să sameni cât mai multă fericire și cât mai puțină ură și durere. Să sameni în lume cât mai multă pace și să deslanțui cât mai puține războaie; să-i apropii pe oameni de

a trăi mai bine pe cât mai mulți și să-i terești de mișelia unei lumi rele pe cât mai puțini.

Să faci să sălășluiască în inimile fiecărui om numai bucuria, iubirea și dragostea față de aproapele, să aibă parte fiecare din oameni de o soartă mai bună, căci deaceea poate în fiecare an te așteaptă fiecare din noi cu bucuria de an nou, nădăjduind în zile mai senine, pentru amărâta noastră viață pământească, unde am fost aruncați în urma netrebniceii noastre.

De la fine Noule An așteaptă toată suflarea omenească să se curme atâta suferință și viață grea, câtă a cuprins sufletele oamenilor din lumea întreagă.

Dela Bunul Dumnezeu, Părintele nostru al tuturor în Anul acesta nou venit, așteptăm prin rugăciunile noastre de toate zilele a-ne fi și pe mai departe ocrotitorul nostru, căci numai sub scutul Lui omenirea poate pași fără șovăire la mântuirea râvnită de toți și la fericirea cea nepertoare și vecinică.

Gheorghe Dalea
cand. de preoție.

Neamuri patrusprezece.

De: Preot Ioan Nicorescu.

Dela Zorobabel începând până la Iosif nu ocure nimic în T. V. despre neamul lui David, prince geneologia lui Iisus, scrisă de ev. Mateiu, nu pierde din valoare, pentru că nu numai arborele geneologic al familiei preotești, precum cetim în viața lui *Iosif Flaviu*, evreul, vita c. 1 s'au păstrat în arhive arborele familiei tuturor familiilor jidovești și chiar și ale profesiilor. Aceasta o scrie și *Iulius Africanul* în epist. ad Aristidem (Euseb. ist. bis. I. 7.) Aceste genealogii, arhive, a poruncit Irod cel mare să le ardă, fiindcă alese familii jidovești rivalizau cu Irod. Acesta nu și-a ajuns scopul, deoarece unii din aceste familii și-au păstrat geneologia familiilor lor din neam în neam, alții iar aveau copii de pe originalele din arhive: asemenea soartă a ajuns și pe neamurile Mântuitorului.

Ev. Mateiu arată că tatăl lui Iosif e Iacob: iar Luca ev. scrie la c. 3. 23. că, Iosif e fiul lui Eli. Aceste contradicții părute se explică astfel:

Fericitul Augustin, de consensu evangelistarum I. II. c. 3. admite o adopțiune: Iosif e fiul natural al lui Iacob și fiul adoptiv al lui Eli, așa precum Iacob a adoptat pe Ephraim și Manasse fiii lui Iosif (Gen. 48. 5. sq.)

Iulius Africanus, la Euseb. ist. bis. I. 7. consideră o căsătorie de levirat, adică Eli și Iacob ar fi fost frați. Eli a murit fără următori

iar Iacob în baza legii de levirat Deut. 25. 6 s'a căsătorit cu soția fratelui său din care s'a născut un prunc, care înaintea legii se consideră de pruncul lui Eli. Iosif a fost doară fiul natural al lui Iacob, aparținând familiei solomonice și ca fiu natural legat al lui Eli la linia nathanică.

După geneologia lui Iosif se naște întrebarea: pentru ce n'a scris evangelistul geneologia Mariei? E clar, ev. Mateiu a voit să prezinte pe Iosif cel pe bărbatul Mariei „*Τὸν ἀνδρα Μαρίας*” nu precum se obișnuia la jidovi, că acela se considera de bărbat, care avea să fie = mire, logodnic și de aceea vorbește deși pre arborele geneologic al lui Iosif, care se trage prin David din Iuda.

De ar fi scris despre geneologia Mariei, nu s'ar fi putut adevări, după înțelesul jidovesc, că Iisus se trage din neamul lui David.

Întrebarea întrebare: Oare de ce a trebuit ca Iisus să se nască din o femeie cu bărbat, când și așa s'a născut supranatural? La aceasta ni răspund Sfinții Părinți următoarele: 1) Ca sfânta Fecioară să nu aibe aparența înaintea lumii ca necastă. 2) Ca Iisus să nu fie socotit ca nelegitim și ca jidovii să nu-i conteste că e fiul lui David.

Și pentru ca Preacurata să nu fie în lume cu fiul fără sprijin și ajutor. (vezi Ignatii epist ad Ephes. c. 19.)

Evangelistul Mateiu în parte geneologia în 3 perioade: 1). Dela Avraam până la David 2) Dela David până la captivitate și 3). Dela captivitate până la Hristos. Primul cuprinde theocrația, al doilea imperiul teocratic regesc și al treilea Ierarhia preotească.

La fixarea neamurilor evang. Mateiu a început numărarea dela Avraam și a încheiat cu Danil, prima tessaro-decadă = *neamuri patrusprezece*. până aci e bine: neamuri patrusprezece.

Dacă începem a doua tessară decadă cu Solomon și încheiăm cu Iehonia sunt neamuri patrusprezece; iar pentru a treia numărare ce s'ar începe cu Salatiil nu avem neamuri patrusprezece. Pentru deslegarea acestei minis numărări s'a considerat Ioachim fiul lui Iosia ca fost trecut cu vederea din text.

Alții socotesc a număra pe Iehonia de două ori, așa că a doua tessaro-decadă să se înceapă cu Solomon și cu Iehonia să se sfârșească și a treia să se înceapă iar cu Iehonia și să se gate cu Iisus.

La tot cazul numărarea evangelistului e corectă.

Alți comentatori află o bază mistică în

Communism, Naționalism și Biserică.

(Continuare din Nrul 46)

De: **Petru P. Boieriu.**

In ordinea politică: Marxismul.

In teoria marxistă, forma politică de exprimare a ideilor comuniste, pare că sa concentrat toată ancestrala ură iudaică împotriva creștinismului, pe care fostul popor ales îl combate cu toate armele imaginabile, de 1900 ani încoace. (Nichifor Crainic).

Acest permanent războiu al talmudismului împotriva lui Hristos și-a creiat prin ștearsa teorie marxistă armată de ieniceri ai proletariatului mondial prin care dă în zilele noastre ultimul și cel mai înverșunat asalt din câte cunoaște istoria, împotriva Bisericii creștine.

După susținerile lor, lumea se împarte în două părți: exploataatori și exploațați. Credința, arta, filozofia sunt simple excrescențe parazitare.

Intemeietorii, susținătorii și propagatorii comunismului sunt jidani, oameni fără țară, fără legi, fără Dumnezeu. Imprăștiati fiind — în întreaga lume (din blestem divin) luptă după prescripțiile legii talmudice reușind adeseori — să ajungă la prăbușiri de state.

Cine nu-și amintește de tragedia mândrei peninsule Iberice? Capodoperile credincioșilor Velasquez și Murillo au fost sfâșiate și arse. Franța regină între țări se clatină. Spectrul nebuniei roșii o amenință și pe ea. Sub ochii noștri Cel din Fecioara născut este pentru a doua oară răstignit.

In deșănțata lor propagandă anti-creștină printre rândurile muncitorilor nu se sfiesc a susține că munca este dezisă chiar de Biserică și, că munca după scrisese sfinte este socotită ca un blestem, ba că însuși Mântuitorul a fost contra muncii îndemnând pe oameni să nu muncească ci să trăiască asemenea crinilor câmpului și paserilor cerului. Aceste afirmațiuni tendințioase sunt dovedite ca false cu însăși Sfânta Scriptură.

Mântuitorul a arătat nobleța muncii și osândește lenevia în parabola talanților (Luca cap. 19) și proclamă principiul muncii plătite: Vrednic este lucrătorul de plata sa (Luca 10⁷) și trimite pe Sfinții Apostoli la lucru în ogorul Evangheliei. In decalog Moise scrie: Șase zile să lucrezi și să-ți faci ție lucrul tău, iar ziua a șaptea este ziua de odihnă închinată Domnului Dumnezeului tău. (Eșirea 20⁹⁻¹⁰; Denter. 5¹²⁻¹⁴).

Iată lumina adevărată în care este pusă munca în adevărurile Biblei, adevăr pe care poporul blestemat, vrea cu orice preț să-l denatureze.

Sângele celui fără păcat, stă deasupra capetelor lor din neam în neam (Matei 27²⁵).

Mântuitorii abili ai cuvântului, jidovii au năpădit ziaristica, transmițând prin litera tiparului otrava comunistă.

Presa românească, cu slovă constructivă a avut de luptat cu greutate enorme. Ne având un public cititor românesc, ne posedând fonduri de susținere pe cari le avea presa jidovească și jidovită, menținerea publicațiilor cu caracter național era legată de eroice sacrificii.

In unele țări, presa și cartea, au făcut din naționalism, o știință, strecurând pe nesimțite acea conștiință națională, cinstită și acel sentiment de civism, ce face mândria popoarelor lor.

Acum aproape toate țările au început să reacționeze contra pericolului roșu, chiar prin acte violente, dar salutare.

Anii trecuți, Chiiaștii Ardeleni printr'o circulară au semnalat pericolul marxist, dând oarecum semnalul unei redeşeptări naționale.

Anti-toxicul de efect al acestei maladii este:

NAȚIONALISMUL.

Nu voiu insista prea mult asupra acestei chnstiuni, atât de cunoscute azi, în floare chiar, care a făcut pe mulți dintre cei mai buni fii ai țărilor cu regimuri naționaliste, să primească neștiința cu zâmbetul pe buze.

La noi, până în prezent au fost două feluri de naționalism. Unul bălbăit, afișat și predat ca o lecție de copil mic la sărbători naționale prin fraze patriotarde și altul constructiv, fără reclamă.

Regele nostru întregitor de țară Ferdinand I-ul, într'un discurs al său a spus următoarele cuvinte:

„Patriotismul nu stă în cuvântări sonore și pompoase, ci în lucrări sistematice și de lungă durată“. Exegeza acestor cuvinte și demonstrarea adevărului lor, a făcut-o timpul.

Ne vom pune întrebarea, ce este Naționalismul? Naționalismul este solidarizarea instinctivă a insului cu pământul, Neamul și *credința* în care s'a născut.

Dar dacă n'ați pus urechea pe pământul românesc să ascultați șoapta milioanelor de martiri și eroi cari s'au luptat și căzut pentru apărarea, întregirea și mai binele lui, dacă din toate colțurile acestui raiu pământesc, așezat de Dumnezeu la răscrucea tuturor vânturilor rele, n'ați prins cântecul înduioșetor al doinei, vraja limbei celei mai mlădioase, aceeași pretutindeni și dacă în sfârșit n'ai tremurat până în adâncul sufletului la toaca de seara a schiturilor și mănăstirilor voastre, atunci nu puteți înțelege și simți naționalismul. (Radu Cosmin).

această numărare 1) literele ebraice din numele lui David dau numărul 14. 2) numărul 14 cuprinde în sine de două ori pe 7 cel sfințit. În pustie au fost de 3×14 orașe-lagăre prin cari au trebuit să treacă și 4) că Israil a trebuit de 6×7 să se așeze în pustie până ce a ajuns în pământul făgăduinței.

Acceste comentare cad de sine, deoarece ev. Mateiu a scris evangelia sa celor săraci din Galileea (4, 13—16; 11, 5; I Cor. 26—28; Iacob 2, 5) și Duhul l-a înălțat a scrie nu pentru înțelepți, cari n'au voit să creadă, ci pentru cei săraci și precum toate promisiunile de demult s'au împlinit dela Avraam—David și cum împărăția teocratică din culmea înălțimii s'a prăbușit până în adâncuri, iar cu steaua Hristos s'a ridicat până la culmile înălțimei. Și în Geneză aflăm multe generații cari s'au perindat dela Adam până la Noe și dela acesta până la Avraam (Gen. 53 sq. și 11, 10 sq.).

Astfel de numărări întâmpinăm la sinopsul Sohar la Schöttgen, în horae hebraicae et tal-mudicae: Ab Abraham usque ad Salamonem quindecim sunt generationes, atque tunc luna fuit in plenilunio; a Salomone usque ad Zedekiam iterum sunt quindecim generationes, et tunc luna defecit, et Zedekiae effossi sunt oculi.

Teme-te de Dumnezeu și păzește poruncile Lui!

Ecl. 12, 13.

În urma concentrărilor începute încă în primăvara anului trecut s'a crezut de bine — fără a prevedea relele urmări ce vor veni — a se da voie să se lucreze și în serbători și în Duminici. Bineînțeles cu aceea motivare ca muncile agricole să nu rămână îndărăt din lipsa brațelor celor concentrați. Orișicine își poate închipui amărăciunea ce a cuprins pe slujitorii celor sfinte, cari în urma acestui ordin lumesc s'au văzut deodată cu bisericile și mai goale, iar câmpul în Duminici și serbători plin de lume, pe străzile satului care cu fân și diferite alte încărcături ca în zilele obicinuite de lucru.

Chiar și acum în preajma iernii, când muncile agricole s'au isprăvit, oare credeți că se mai respectă repausul duminical în urma aceluiași ordin prea puțin cumpănit care s'a dat? Se lucră cu zor, se fac cărașii, clăci, căci cuvântul preotului ce mai numără azi, ordinul dat de autoritățile lumești a răsturnat ordinul dat de Domnul

scris în Cartea sfântă: „Șase zile să lucrați, iar ziua a șaptea este ziua odihnei, adunare sfântă a Domnului, nici o muncă să nu faceți“. (Lev. 23, 3).

În părțile noastre cel puțin se observa o oafecare respectare a repausului duminical în urma îndelungatelor stăruințe depuse prin predici, conferințe, cercuri pastorale de către preoți, am avut cazuri când Duminica nu căpăta o trăsură până la gară, așa se obicinuieră oamenii cu observarea strictă a repausului duminical. Azi stăm cu mâinile încrucișate și ne chibzuim ce argumente să mai aducem, ce inițiativă să luăm, cum să facem ca din nou oamenii să ajungă să respecte porunca dată nouă de Domnul cu mii de ani mai înainte. Avem convingerea, că și fără acest ordin, muncile agricole nu rămân neaterminate, dar se cruța răsturnarea unei discipline creștinești predicată sătenilor noștri veacuri de-a rândul. Duminica am știut-o toți zi de sărbătoare nu de lucru.

În valvârtejul vitezomaniei de azi nu trebuie înglobat și pacinicul țaran dela țară. După grelele munci săptămânale atât el cât și vitele lui au lipsă de odihnă. Prin nerespectarea repausului duminical nu vom deveni nici mai bogați, nici mai repede gata cu muncile câmpului. Din experiența de zeci de ani am constatat adevărul, că tocmai cei ce și până acum nu prea știau ce-i odihna în ziua poruncită de Domnul, au avut anual pagube atât în vitele mărunte, cât și în cele mari, boi, vaci, cai. Deci comparați câștigul realizat muncind Duminica cu pierderea unui bou în ziua de azi, când perechea a ajuns la suma fantastică de 40-50 mii lei și chiar mai mult. Noi suntem departe de țările unde tractoarele au înlocuit forța animală. Deci toate relele abătute asupra noastră în acest an de pomână în istoria țării nu vor fi cumva un blăstăm rostit de Domnul: „Dacă nici după toate acestea nu mă veți asculta și veți pași împotriva mea — voi prefăce în ruine orașele voastre, voi pustii locașurile voastre cele sfinte, pustii-voi pământul vostru așa, cât să se mire de el vrăjmașii voștri“. (Lev. 26, 27, 31, 32).

Doamne, să nu ne sune și nouă cuvintele Tale:

„Adevăr zic vouă: nu vă știu pe voi“. (Mat. 25, 12).
„Voi nu sunteți poporul meu“. (Osea 1, 8, și Rom. 9, 26).

Pr. Nic. Văleanu.

Achitați abonamentul restant la Foia Diecezană.

Din punct de vedere teoretic pentru susținerea acestei realități s'au adus numeroase argumente, cari se deslănțuiesc unele din altele.

I. Argumentul de ordin biologic.

Ideia Națională — spune Vasile Pârvan — se sprijină pe o realitate biologică. Această teză este întărită și de experiențele și cercetările recente făcute asupra serurilor din sânge.

II. Argumentul de ordin psihologic.

În cartea „Doctrina Națională” se susține că la baza naționalismului este un naționalism sufletesc, instinctiv.

Fiecare unitate colectivă, numită națiune, are un fond sufletesc special. Influențele telurice diferite, acumulate de alungul anilor în sufletul unei colectivități, i-au creat un fond sufletesc diferit, care o face să apară ca individualitate psihică distinctă.

III. Argumentul de ordin Istoric.

Fiecare individualitate biopsihică e prinsă într'un nou solidarism care vine din experiența trecutului.

Momentele de glorie și de suferință au lăsat urme neșterse în sufletului colectiv (I. Gabrea).

Din argumentele de mai sus, putem să întrevădem și locurile ce le ocupă argumentele etic și cultural.

Singurul ideal ce se impune tuturor este — în vremile noastre — cultivarea religiei naționale.

Naționalismul de până acum a fost naționalismul instinctiv, un sentiment de observație, naționalismul vremii viitoare va fi naționalismul creator, naționalismul celor conduși de rațiune: calculat și obiectiv, o armă de ofensivă. (C. Rădulescu Motru).

(Va urma)

Recenzii

Dr. S. Liliacoveanu: Sfântul Apostol Petru n'a fost episcop în Roma. București 1940.

Chestiunea de a se ști de a fost sau nu Sf. Petru episcop în Roma este pentru teologi de o importanță covârșitoare din punctul de vedere al admiterii sau respingerii dogmei primatului papal. De existența sau inexistența acestui episcopat depinde în mare măsură deslegarea unei grave controverse dogmatice care a împiedicat până acum unificarea creștinismului. Părintele profesor Dr. S. Liliacoveanu încearcă într'o broșură de 60 pag. să deslege această chestiune, dar trebuie să spunem din capul locului că nu reușește. Nu reușește, nu pentru că problema nu s'ar putea rezolva în mod just ci pentru că autorul broșurei, doctor în teologie, n'a putut sau n'a știut să o rezolve, cu toate că ea nu cere o erudiție prea mare. Ea putea fi rezolvată într'un studiu

de sinteză nu mai întins decât cel al autorului, dar care să cuprindă esența, împotriva căreia nu s'ar fi putut ridica nici o critică serioasă. În felul acesta s'ar fi dat la iveală o tipăritură folositoare științei noastre teologice.

Cercetând mai amănunțit studiul pr. L. ne izbim mai întâiu de modul nesistematic în care este tratată problema ce și-o propune în titlu. În al doilea rând constatăm că tratarea nu corespunde titlului. Într'adevăr, autorul se trudește să ne arate că Petru n'a fost episcop în Roma, ci că el n'a călcat nicidecum în viața sa în acest oraș, ceea ce este chiar din punct de vedere ortodox o erezie. Revenind la întâia constatare vom încerca să arătăm cum ne-am propune noi să tratăm acest subiect în mod științific.

Studiul, bine intitulat așa cum e, trebuia împărțit în două părți. În partea întâia trebuia cercetată în amănunțime după fapt, Apost. și în mod cronologic, stabilindu-se în mod riguros exact câteva date cronologice care se pot deduce pe baza cercetărilor de până acum și de care avem absolută nevoie, viața Sf. Petru dela anul 30, data înălțării la cer a D. Iisus Hristos, până la anul scăpării din închisoare a Sf. Petru și a plecării lui „în alt loc”, când din N. T. nu mai putem scoate despre el date decât prin deducții. Astfel dela anul 30-35 Sf. Petru predică numai în Ierusalim.¹⁾ După aceea urmează călătoria Sf. Petru și a Sf. Ioan prin Samaria, după care în anul 38 Sf. Pavel îl găsește iarăși în Ierusalim.²⁾ După această vizită Sf. Petru întreprinde o nouă călătorie misionară prin Palestina (Acta 9, 32 sq.) care durează până pe la anul 40, când se reîntoarce la Ierusalim. Aci Sf. Petru activează încă 3-4 ani, până la anul 44³⁾ când fu scăpat în mod miraculos din închisoarea lui Irod Agrippa I (39-44) plecând în „alt loc”. Doi ani din episcopatul Sf. Petru în Roma trebuie deci scăzuți. Dar el nu s'a dus nici în anul 44 la Roma pentru că prin expresia „în alt loc” nu suntem obligați numai decât a înțelege Roma.

În partea a doua a studiului s'ar fi putut cerceta apoi viața Sf. Petru din datele deduse ce ni le procură N. T. și istoria profană chiar. Astfel putem deduce că în anul 49 Sf. Petru nu era în Roma, pentru că atunci printre expulzații mai de seamă dintre iudeo-creștinii de aci ar fi trebuit să fie amintit și el alături de Aquila și Priscilla. Nu Sf. Petru este deci întemeietorul bisericii romane. În anul 50-51 (și un 52) îl găsim pe Sf. Petru la sinodul apostolic din Ierusalim.⁴⁾ În anul 54 Sf. Petru era în Antiohia⁵⁾ unde din cauza înconsecvenței sale Sf. Pavel intră în conflict cu el. În 58 Sf. Petru deasemenea nu era la Roma pentru că în epistola către Romani Sf. Pavel nu face nici o amintire despre el. Sf. Petru petrecea deci printre iudeo-creștini conform mandatului din Gal. 2, 7 și nu 5, 6, cum greșit citează autorul. În Roma e adevărat că până în anul 58 n'a predicat nici un apostol, dar de ce nu citează autorul locul precis din epistola către Romani unde Sf. Pavel face afirmația aceasta. Noi știm numai că el spune că n'a zidit nici când pe temelie streină (15, 20) și numai de aici noi deducem că până atunci n'a predicat nici un apostol în Roma. Sf. Petru n'a fost deci până în anul 58 și nici în acest an nu era în Roma și nu păstora biserica de aici.

1) Dr. V. Gheorghiu: Introducerea în Sf. Cărți al N. T. Cernăuți 1929 pg. 127 și 375.

2) Diac. Dr. H. Cojocaru: Este primatul lui Petru un privilegiu de drept divin după N. T. Sibiu pg. 377 n. 1.

3) Dr. V. Gheorghiu o. c. pg. 168 și 409.

4) Idem o. c. pg. 377.

5) Idem o. c. pg. 661.

Intre anii 61-63 Sf. Pavel scrie din Roma și din Italia epistolele către Efeseni, Filipeni, Coloseni, Filimon și Evrei. In ele nu se face nici o amintire cum că Petru s'ar afla în Roma. Totuși pe baza mărturiilor Sf. Tradițiuni noi trebuie să admitem că în anul 63 Sf. Petru a făcut o scurtă vizită în Roma, unde pe baza predicii sale Sf. Marcu a scris scurta sa evanghelie în acest an.¹⁾ La Roma Sf. Petru vine din Orient și tot în Orient pleacă în vara anului 63 prin Corint, Pont, Galatia, Cappadochia, Asia și Bitinia ajungând pe cursul unuia din cele două fluvii mesopotamice în Babilon, unde scrie întâia lui epistolă adresată creștinilor din țările asiatice prin care trecuse.²⁾ Păr. L. afirmă că Babilonul din Apocalipsă n'ar fi Roma și deci și Babilonul din epistola lui Petru nu poate fi Roma cum afirmă catolicii. La o astfel de afirmație nu ne-am fi așteptat. Autorul nostru ar fi trebuit să știe că Apocalipsa este o carte profetică plină de simboale și că în adevăr sub Babilon aci nu putem înțelege decât Roma, care pe timpul când Sf. Ioan a scris această carte era un adevărat Babilon în privința decadenței morale. Aceasta însă nu ne obligă să zicem că și Babilonul din epistola Sf. Petru ar fi Roma, deoarece într-o epistolă nu se întrebuintează simboale, mai ales când e vorba de indicarea localităților și Sf. Petru n'a avut motivele Sf. Ioan ca să ascundă numele localității din care scria.

Contrar afirmațiilor Păr. L. noi trebuie să spunem că Sf. Petru a suferit martiriul la Roma. Tradiția veche este unanimă asupra acestui punct și noi nu o putem nesocoti. Deaceia vom zice că Sf. Petru în cursul anului 66 a plecat din nou din Orient spre Roma unde a ajuns pe la sfârșitul acestui an sau la începutul anului 67. In privința aceasta să consulte autorul cu atenție autorul citat până acum, Dr. V. Gheorghiu și se va convinge că Petru a murit în Roma. Cât privește truda Păr. L. de a respinge argumentația romano-catolică bazată pe Pseudo-Clementine ea e inutilă deoarece azi nu o mai folosesc nici ei. Zeul sabin a cărui statuie a fost confundată cu cea a lui Simon Magul nu este Simion Sangariu cum afirmă Păr. L. ci Semo Sancus. Metoda raționalistă deci, adoptată de autor este cu totul nepotrivită pentru a rezolva chestiunea propusă. Nu e destul să negi că Petru n'a fost nicicând la Roma, ci trebuie să arăți unde a fost sau cel puțin unde a putut să fie dacă n'a fost acolo. Prin faptul că am recunoaște că de fapt Petru a fost în două rânduri la Roma și că a și murit aci nu recunoaștem numai decât că a fost și episcop al Romei. Petru n'a putut fi episcop al acestei cetăți, cum n'a fost nici Pavel pentru că apostolii prin însăși funcțiunea încredințată lor de Mântuitorul erau obligați la misiune. Ei nu puteau zăbovi într'un loc mai mult decât le era necesar să întemeieze și să consolideze o biserică după care plecau în altă parte spre a face acelaș lucru. Apoi biserică din Roma n'a fost întemeiată de Petru. Pavel îi scrie și el ca unei biserici întemeiate, dar neconsolidate. După cum cu drept cuvânt zice Ambrosiastrul, Romanii s'au creștinat fără să vadă nici să audă vreun apostol, deoarece în capitala lumii deatunci era natural să se adune fără să știe unii de alții creștini din tot imperiul. La a. 49 erau așa de numeroși încât se făceau turburări pentru Christos între Iudei și creștini, din care cauză împăratul Claudiu se vede nevoit să-i expulzeze. Câțiva ani mai târziu biserică aceasta se reface dela sine, iar Pavel îi scrie înarea lui epistolă pentru a o consolida, ceiace avea dreptul să

facă deoarece după cum am văzut el nu zidea nicicând pe temelie străină. In timpul captivității sale el e acela care face ca creștinismul să pătrundă până în palatul lui Nero și nu Petru.

In timpul celor două șederi scurte ale sale în Roma, Petru nu are cum să uzurpe opera lui Pavel și nici nu putea să o facă, deoarece în 66-67 era și acesta din urmă aci. De nicăeri nu reiese că Petru ar fi întemeiat la Roma o dinastie episcopală infalibilă, așa cum pretind romano-catolicii. Primul episcop al Romei a fost Linos, apoi Anaclet și în urmă Clement, dar Linos și Clement sunt discipolii lui Pavel și nu ai lui Petru, încât el n'ar fi putut în nici un caz să dispună de ei fără învoirea lui Pavel. Dar atunci Pavel i-a pus episcopi, cum a pus și pe Tit și pe Timoteu, și nu Petru, sau în cel mai rău caz i-au pus amândoi în coînțelegere, așa cum se și cuvenea.

In felul acesta trebuia tratată problema pusă de Păr. L. dar regretăm că dânsul nu a făcut-o. Nu mai vorbim de alte greșeli pe care autorul le face în cursul expunerii sale. Nu știm de unde scoate afirmația s. ex. că Silvan nu este curierul epistolei I a lui Petru, ci scriitorul ei după dictarea Sf. Petru. Apoi afirmația că întreaga tradiție a prezenței lui Petru la Roma ar fi falsă fiind scoasă numai din apocrifă este complect greșită. Pentru a putea admite o astfel de afirmație ar fi trebuit să ne demonstreze pe larg cum a împrumutat fiecare Sf. Părinte această tradiție falsă ceiace autorul însă nu o face.

Nu mai vorbim de forma exterioară a lucrării. Numeroase greșeli gramaticale se găsesc la tot pasul, și mai ales sinteza lasă foarte mult de dorit din partea unui doctor în teologie. Lucrarea se încheie cu câte un rezumat în limba română și în limba franceză, dintre cari cel în românește socotim că putea foarte bine să lipsească.

Pr. Const. Târziu.

An nou fericit

dorim înturilor: colaboratori, cefitori și prieteni
ai foii noastre.

ȘTIRI

Ținând seama de evenimentele triste prin care a trecut Țara noastră în anul ce încheem, se face cunoscut că recepția oficială și obicinuitele felicitări cu prilejul Anului Nou, la reședința episcopală nu vor mai avea loc.

Prea Sfinția Sa și-a răscumpărat feticitările de Anul Nou cu suma de 10.000 Lei, donată „Ajutorului Legionar“.

1) Dr. V. Gheorghiu o. c. pg. 162-164.

2) Idem o. c. pg. 665, 661 și 678.

Distincții. Din prilejul sfințelor sărbători ale Nașterii Domnului, Prea Sfințitul Părinte Episcop Vasile a distins cu blane roșii pe preotul *Victor Popoviciu* din Satul-Nou, admin. protopopesc al Panciovei, iar cu brâu roșu pe preoții: *Traian Lazăr* dir. școlii normale „Ioan Popasu” din Caransebeș, *Constantin Vladu* din Eșelnița, *Simeon Răsvan* din Domașnea, *Ioan Jucos* din Zervești, *Eftimie Jianu* din Iaz, *Dumitru V. Anuțoiu* din Valeadeni, *Aurel Uroș* din Mramorac, *Marcu Bănescu* din Anina și *Dimitrie Blidariu* din Jdioara. Felicităm pe cei distinși, bucurându-ne că o bună parte a celor învredniciți de Arhierescă apreciere o formează harnicii colaboratori ai foii noastre!

Crăciunul anului 1940, al grelelor încercări, tot în sfințele noastre biserici s'a arătat mângăetor și încurajator pentru noi... Pruncul abia născut, se văzuse doar amenințat de Irod, ceea ce a și aflat mama lui îndată „după ce s'au dus Magii”.

Ingrijorarea și durerea stau la temelia operei de mântuire a lumii, dintru începuturile ei cele dintâi. Deaceia o durere, trecătoare chiar, găsește atâta înțelegere și-atâta ecou în tainica putere a lui Dumnezeu descoperită lumii total odată cu Nașterea Fiului Său.

Din accentul sincer și patern, degajat din Pastorală părintelui nostru sufletesc, a P. S. Episcop Vasile; din măreția serviciului divin în cele două zile mari, noi am desprins ca dintrun caier al eternității fire pentru nerătăcirea noastră în lume.

Ce binefăcătoare sunt popasurile rânduite de sfânta noastră Biserică, dar oare înțelegem noi toți tot rostul lor?

Serbarea Ajutorului Legionar în Caransebeș.

Șeful Ajutorului Legionar, distinsul preot Tr. Lazăr, a organizat cu concursul Mișcării Legionare din Caransebeș o adevărată serbare din prilejul distribuirii ajutoarelor de Crăciun între săracii din orasul nostru. Duminică după amiază, în fața unui frumos pom de Crăciun alături de care veghiau focuri. — în jurul lor de-o parte legionarii cântând cântece de biruință, de alta încălzindu-se săracii — s'au împărțit ajutoare în valoare de zeci de mii de Lei. Făină, carne, mălai, fasole, cartofi, apoi îmbrăcăminte s'au adus pentru cei nevoiași cari le-au primit ca pe o rază binefăcătoare a Crăciunului de altă dată...

„**Concert de colinde**” au aranjat studenții academiei noastre Teologice Dumineca trecută. Concertul a fost onorat cu prezența P. S. Părinte Episcop Vasile și a distinsului profesor și compozitor Timotei Popovici. Păr. profesor Dr. P. Rezuș care a ținut o dizertație despre rostul colindelor, a exprimat în numele școlii aleasă mulțumire oaspei cu ale cărui compoziții corul instruit de D-I profesor C. Vladu a împlinit partea mare a bine reușitului program.

Carnetele de călătorie cu reducere pe C. F. R. în baza unui recent ordin dat de Direcțiunea Generală a C. F. R.-ului sunt valabile cu viza ultimului trimestru din 1940 până la 1 Februarie 1941.

Redactor responsabil: NICOLAE CORNEAN, consilier eparhial.

Concurs

Nr. 6480 B. 1940.

Fiind vacantă catedra de Dogmatică și Apologetică la Academia noastră teologică din Caransebeș, conform art. 32 din Regulamentul Academiei se publică concurs pentru ocuparea ei, în Foaia Diecezană și în Monitorul Oficial. Cererile de candidare se vor înainta Consiliului eparhial ort. rom. din Caransebeș, în termen de 15 zile dela prima publicare în Foaia Diecezană, fiind însoțite de următoarele documente:

1. Extras de naștere și de botez.
2. Diploma de licență și doctorat în teologie dela o Facultate de teologie din țară.
3. Lucrări tipărite.
4. Eventuale certificate doveditoare a studiilor de specialitate.

Caransebeș, din ședința Consiliului eparhial ținută în 19 Decembrie 1940.

2—3

Episcopul: † VASILE

Nr. 6481 B. 1940.

Fiind vacantă catedra de Testamentul Vechi la Academia noastră teologică din Caransebeș, conform art. 32 din Regulamentul Academiei se publică concurs pentru ocuparea ei, în Foaia Diecezană și în Monitorul Oficial. Cererile de candidare se vor înainta în termen de 15 zile dela prima publicare în Foaia Diecezană, la Consiliul eparhial ort. rom. din Caransebeș, fiind însoțite de următoarele documente:

1. Extras de naștere și de botez.
2. Diploma de licență și Doctorat în teologie dela o Facultate de teologie din țară.
3. Lucrări tipărite.
4. Alte eventuale certificate doveditoare de studii de specialitate.

Caransebeș, din ședința Consiliului eparhial ținută în 19 Decembrie 1940.

2—3

Episcopul: † VASILE

AJUTORUL LEGIONAR

„Ajută-ți fratele căzut în nenorocire!
Nu-l lăsa!”

Cornelie Z. Codreanu

Tiparul și editura Tipografiei Diecezane Caransebeș